

ГЛАВА IV.

Втория периодъ отъ трийсетгодишната война, отъ времето на идването на Густавъ-Адолфа въ Германия до сражението при Нёрдлингенъ включително (1630—1634).

I.

Войната отъ времето на идването на Густавъ-Адолфа въ Германия до сражението при Брейтенфелдъ или Лайпцигъ включително (1630—1631).

§ 20.

Политическото състояние на Германия и Европа въ 1630 г.

Самовластието и насилственнитѣ мѣрки на императора възбудили противъ него всеобщото незадоволствие на народитѣ и господаритѣ въ Германия, и не само на протестантскитѣ, но и на католическитѣ. И единтѣ и другитѣ съ безпокойствие глѣдали на распространението на силитѣ и властѣта му, и на честолюбивитѣ му замисли, които застрашавали да съкрушатъ политическата независимостъ на Германия. По голѣмата частъ отъ протестантскитѣ владѣтели била принудена да се покори на силата; нѣкои отъ тѣхъ забравяйки общата полза и съ надѣжда да добиятъ частни за себѣ си згоди, се намирали даже въ съюзъ съ императора; други напразно се трудили да се оградятъ съ неутралитетъ; а трети най послѣ, и именно хессенъ-касселския ландграфъ и брауншвейгъ-люнебургския херцогъ, както и свободнитѣ градове Хамбургъ и Любекъ, не прѣставали силно да враждуватъ противъ импе-

ратора. Щралзундъ, съ помощта на сѣвернитѣ морски държави, особенно на Швеция и свободнитѣ градове, още се държалъ на брѣговетѣ на Балтійско море, а въ сръдния Германия Магдебургъ дързалъ даже явно да въстане и се въоръжи противъ императора. Но, въобще Германия, покорявайки се на силата, нѣмала нито възможность, нито рѣшителность да въстане за правата и независимостѣта си.

По голѣмата частъ отъ европейскитѣ държави не можала да ѝ даде помощъ. Англия била заета съ вътрѣшни смутове, Нидерландия — съ войната съ Испания, Испания — съ войната съ Нидерландия и въ сѣверна Италия съ Франция; Дания едва-що сключила отдѣленъ миръ съ императора. Оставали Франция и Швеция. Първата отъ тѣхъ съдѣйствувала найнапрѣдъ на императора; но когато войната въ Германия взела рѣшителенъ обратъ въ негова полза, тогава